

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือของประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถาม ไปยังคณะกรรมการและผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดจ้างผู้สอบบัญชีภาคเอกชนในการตรวจสอบบัญชี ในภาคเหนือของประเทศไทยทั้งหมด 344 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามภายนอกที่ศึกษากำหนด ทั้งหมดจำนวน 178 คน ซึ่งในแบบสอบถามได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีของสหกรณ์

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของสหกรณ์เกี่ยวกับการเลือกจ้างผู้สอบบัญชีภาคเอกชน

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดจ้างผู้สอบบัญชีภาคเอกชน

ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	90	50.56
หญิง	88	49.44
รวม	178	100

จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.56

รองลงมาเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 49.44

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	1	0.56
30 – 40 ปี	37	20.79
41 - 50 ปี	79	44.38
50 ปี ขึ้นไป	61	34.27
รวม	178	100.00

จากตารางที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 -50 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.38 รองลงมา ได้แก่ อายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.20 อายุระหว่าง 30 -40 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.79 และต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.56

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	4	2.25
ปริญญาตรี	114	64.04
ปริญญาโท	56	31.46
สูงกว่าปริญญาโท	4	2.25
รวม	178	100

จากตารางที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64.04 รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 31.46 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.25 และสูงกว่าปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 2.25

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านตำแหน่งหน้าที่ในสหกรณ์

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้จัดการ	43	24.16
ประธานกรรมการ	9	5.06
คณะกรรมการ	126	70.78
รวม	178	100

จากตารางที่ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 70.78 รองลงมา เป็นผู้จัดการ ร้อยละ 24.16 และ ประธานกรรมการ ร้อยละ 5.06

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
0 – 10 ปี	124	69.66
11 – 20 ปี	25	14.04
21 – 30 ปี	20	11.24
31 – 40 ปี	9	5.06
รวม	178	100

จากตารางที่ 6 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ในช่วงระหว่าง 0 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.66 รองลงมาระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ในช่วงระหว่าง 11 -20 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.04 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 11.24 และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 31 -40 ปี ร้อยละ 5.06

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านระยะเวลาในการจัดจ้างผู้สอนบัญชีภาคเอกสารของสหกรณ์

ระยะเวลาในการจัดจ้างผู้สอนบัญชีภาคเอกสาร	จำนวน	ร้อยละ
1- 3 ปี	58	32.58
4 – 6 ปี	33	18.54
7 – 9 ปี	28	15.73
10 – 12 ปี	59	33.15
รวม	178	100

จากตารางที่ 7 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ในช่วงระหว่าง 10-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.15 รองลงมา อยู่ในช่วงระหว่าง 1 – 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.58 อยู่ในช่วงระหว่าง 4 – 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.54 และ อยู่ในช่วงระหว่าง 7 -9 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.73

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านทุนการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดจ้างผู้สอนบัญชีภาคเอกชน

ทุนดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
50 – 75 ล้านบาท	8	4.50
76 – 100 ล้านบาท	18	10.11
101 – 125 ล้านบาท	12	6.74
126 – 150 ล้านบาท	1	0.56
151 – 175 ล้านบาท	14	7.87
176 – 200 ล้านบาท	12	6.74
มากกว่า 200 ล้านบาท	113	63.48
รวม	178	100

จากตารางที่ 8 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานในสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีทุนการดำเนินงาน มากกว่า 200 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.48 รองลงมา มีทุนดำเนินงาน 76 -100 ล้านบาท ร้อยละ 10.11 ทุนดำเนินงาน 151 – 175 ล้านบาท ร้อยละ 7.87 ทุนดำเนินงาน 101 – 125 ล้านบาท และทุนดำเนินงาน 176 – 200 ล้านบาทเท่ากัน ร้อยละ 6.74 ทุนดำเนินงาน 50 – 75 ล้านบาท ร้อยละ 4.50 และ ทุนดำเนินงาน 126 – 150 ล้านบาท เพียงร้อยละ 0.56

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านค่าธรรมเนียมในการสอนบัญชีของสหกรณ์

ค่าธรรมเนียมในการสอนบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30,000 บาท	5	2.81
30,001 – 50,000 บาท	86	48.32
50,001 – 100,000 บาท	62	34.83
100,001 – 150,000 บาท	18	10.11
150,001 – 200,000 บาท	6	3.37
มากกว่า 200,000 บาท	1	0.56
รวม	178	100

จากตารางที่ 9 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานในสหกรณ์ที่เสียค่าธรรมเนียมในการสอนบัญชี อยู่ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.32 รองลงมาอยู่ 50,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.83 อยู่ระหว่าง 100,001 – 150,000 คิดเป็นร้อยละ 10.11 อยู่ระหว่าง 150,001 – 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.37 ต่ำกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.81 และสูงกว่า 200,000 บาท 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.56

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอนบัญชีภาคเอกชนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือของประเทศไทย

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอนบัญชีภาคเอกชนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือของประเทศไทย ด้านค่าใช้จ่ายรวมในการสอนบัญชี

ปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอนบัญชีภาคเอกชน	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลง)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านค่าใช้จ่ายรวมในการสอนบัญชี						
1. ค่าธรรมเนียมในการสอนบัญชีต่อ	46 (25.80)	69 (38.80)	58 (32.60)	4 (2.20)	1 (0.60)	3.87 (มาก)
2. ค่าธรรมเนียมอื่นนอกจากค่าธรรมเนียมในการสอนบัญชีต่อ	35 (19.70)	66 (37.10)	57 (32.0)	11 (6.20)	9 (5.10)	3.60 (มาก)
รวม						3.74 (มาก)

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอนบัญชีภาคเอกชน ด้านค่าใช้จ่ายรวมในการสอนบัญชี เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74) ปัจจัยที่มีค่าสูงสุดได้แก่ ค่าธรรมเนียมในการสอนบัญชีต่อ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.87) และ ค่าธรรมเนียมอื่นนอกจากค่าธรรมเนียมในการสอนบัญชีต่อ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60)

**ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือของประเทศไทย ด้านการให้คำปรึกษา**

ปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลง)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านการให้คำปรึกษา						
1. เรื่องมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชี	130 (70.20)	40 (24.70)	6 (4.50)	1 (0.60)	1 (0.60)	4.67 (มากที่สุด)
2. เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ แนะนำ นโยบายของรัฐ	125 (70.20)	44 (24.70)	8 (4.50)	1 (0.60)	- -	4.65 (มากที่สุด)
3. ด้านการบริหารจัดการด้าน การเงินและธุรกิจ	113 (63.50)	58 (32.60)	7 (3.90)	- -	- -	4.60 (มากที่สุด)
4. เรื่องการใช้งานคอมพิวเตอร์ที่ เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี	81 (45.50)	79 (44.40)	18 (10.10)	- -	- -	4.35 (มาก)
5. เรื่องวิธีปฏิบัติทางบัญชี	117 (65.70)	56 (2.20)	4 (31.50)	- -	1 (0.60)	4.62 (มากที่สุด)
รวม						4.57 (มากที่สุด)

จากตารางที่ 11 พบร่วมกับแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการพิจารณา
เลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ด้านการให้คำปรึกษา เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย
4.57) ปัจจัยที่มีค่าสูงสุด ได้แก่ การให้คำปรึกษาเรื่องมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชี
เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.67) รองลงมา เป็นการให้คำปรึกษาเรื่องการปฏิบัติ
ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ แนะนำนโยบายของรัฐ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ย 4.65) การให้คำปรึกษาเรื่องวิธีปฏิบัติทางบัญชี เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ย 4.62) การให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการด้านการเงินและธุรกิจ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ใน
ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.60) และการให้คำปรึกษาเรื่องคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.35)

**ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือของประเทศไทย ด้านชื่อเสียงและความชำนาญงานสอบบัญชี**

ปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลง)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านชื่อเสียงและความชำนาญงานสอบบัญชี						
1. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีอย่างเคร่งครัด	119 (66.90)	54 (30.30)	5 (2.80)	-	-	4.64 (มากที่สุด)
2. มีประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์สูง	114 (64)	59 (33.10)	5 (2.80)	-	-	4.61 (มากที่สุด)
3. ทีมงานมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	109 (61.20)	64 (36.0)	5 (2.80)	-	-	4.58 (มากที่สุด)
4. ความมีชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	80 (44.90)	73 (41.0)	22 (12.40)	2 (1.10)	1 (0.60)	4.29 (มาก)
รวม						4.53 (มากที่สุด)

จากตารางที่ 12 พนวณผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ด้านชื่อเสียงและความชำนาญงานสอบบัญชี เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.53) ปัจจัยที่มีค่าสูงสุดได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีอย่างเคร่งครัด เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.64) รองลงมาได้แก่ ปัจจัยได้รับการมีประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์สูง เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.61) ปัจจัยด้านทีมงานมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.58) ปัจจัยด้านความมีชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมาก (4.29)

**ตารางที่ 13 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือของประเทศไทย ด้านคุณภาพการให้บริการ**

ปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลง)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านคุณภาพการให้บริการ						
1. ตรวจสอบแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด	138 (77.50)	38 (21.30)	2 (1.10)	-	-	4.76 (มากที่สุด)
2. สามารถติดต่อผู้สอบบัญชีได้สะดวก	111 (62.40)	63 (35.40)	3 (1.70)	1 (0.60)	-	4.60 (มากที่สุด)
3. ให้คำปรึกษาได้ทันทีที่สหกรณ์ต้องการ	110 (61.80)	63 (35.40)	4 (2.20)	1 (0.60)	-	4.58 (มากที่สุด)
4. รายงานผลการตรวจสอบได้ชัดเจน เข้าใจง่าย กระชับ รัดกุม	124 (69.70)	51 (28.70)	3 (1.70)	-	-	4.68 (มากที่สุด)
5. มีข้อมูลเกี่ยวกับงบการเงินให้ผู้บริหารตัดสินใจได้รวดเร็วขึ้น	123 (69.10)	51 (28.70)	3 (1.70)	1 (0.60)	-	4.66 (มากที่สุด)
รวม						4.66 (มากที่สุด)

จากตารางที่ 13 พบร่วมกับแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ด้านคุณภาพการให้บริการ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.66) ปัจจัยที่มีค่าสูงสุด ได้แก่ การตรวจสอบแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.76) รองลงมา ได้แก่ รายงานผลการตรวจสอบได้ชัดเจน เข้าใจง่าย กระชับ รัดกุม เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.68) มีข้อมูลเกี่ยวกับงบการเงินให้ผู้บริหารตัดสินใจได้รวดเร็วขึ้น เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.66) สามารถติดต่อผู้สอบบัญชีได้สะดวก เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.60) และ การให้คำปรึกษาได้ทันทีที่สหกรณ์ต้องการ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.58)

**ตารางที่ 14 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือของประเทศไทย ด้านมรรยาทและจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี**

ปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลง)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านมรรยาทและจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี						
1. ความโปรดปราน ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต	144 (80.90)	33 (18.50)	1 (0.60)	-	-	4.80 (มากที่สุด)
2. ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	126 (70.80)	51 (28.70)	1 (0.60)	-	-	4.70 (มากที่สุด)
3. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ	130 (73.0)	44 (24.70)	4 (2.20)	-	-	4.71 (มากที่สุด)
4. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้	121 (68.0)	53 (29.80)	4 (2.20)	-	-	4.66 (มากที่สุด)
รวม						4.72 (มากที่สุด)

จากตารางที่ 14 พนวณผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ด้านมรรยาทและจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีมากที่สุด เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.72) ปัจจัยที่มีค่าสูงสุด ได้แก่ ด้านความโปรดปราน ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.80) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.71) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.70) และ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นหรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมาก (4.66)

**ตารางที่ 15 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอนบัญชีภาคเอกสาร
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือของประเทศไทย ด้านอุปนิสัยในการปฏิบัติงาน**

ปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอน บัญชีภาคเอกสาร	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลง)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านอุปนิสัยในการปฏิบัติงาน						
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	90 (50.60)	79 (44.40)	9 (5.10)	- -	- -	4.46 (มาก)
2. มีความเป็นผู้นำ	81 (45.50)	79 (44.40)	18 (10.10)	- -	- -	4.35 (มาก)
3. มีความกระตือรือร้นในการ ปฏิบัติงาน	103 (57.90)	70 (39.30)	5 (2.80)	- -	- -	4.55 (มากที่สุด)
4. แสวงหาความรู้และเทคนิค [*] ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงอยู่เสมอ	96 (53.90)	74 (41.60)	7 (3.90)	1 (0.60)	- -	4.49 (มาก)
5. ยอมรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น	89 (50.0)	85 (47.80)	3 (1.70)	1 (0.60)	- -	4.47 (มาก)
6. มีจรรยาบรรณในการสอน บัญชี	127 (71.30)	50 (28.10)	1 (0.60)	- -	- -	4.71 (มากที่สุด)
รวม						4.50 (มากที่สุด)

จากตารางที่ 15 พนว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการพิจารณา
เลือกผู้สอนบัญชีภาคเอกสาร ด้านอุปนิสัยในการปฏิบัติงานมากที่สุด เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมาก
ที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) ปัจจัยที่มีค่าสูงสุดได้แก่ ด้านความมีจรรยาบรรณในการสอนบัญชี เป็นปัจจัยที่มี
ผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.71) รองลงมาได้แก่ ด้านการมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน
เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด (4.55) ด้านการแสดงความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุง
อยู่เสมอ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมาก (4.49) ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นปัจจัย
ที่มีผลอยู่ในระดับมาก (4.47) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมาก (4.46)
และด้านมีความเป็นผู้นำ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับมาก (4.35)

**ตารางที่ 16 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือของประเทศไทย ด้านอื่นๆ**

ปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลง)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
ด้านอื่นๆ						
1. รู้จักกับผู้สอบบัญชีเป็นการส่วนตัว	6 (3.40)	36 (20.20)	77 (43.30)	27 (15.20)	32 (18.0)	2.76 (ปานกลาง)
2. เป็นผู้สอบบัญชีเดิมที่เคยตรวจสอบบัญชีสหกรณ์	24 (13.50)	56 (31.50)	56 (31.50)	19 (10.70)	23 (12.90)	3.22 (ปานกลาง)
3. เป็นผู้สอบบัญชีเดียวกับสหกรณ์อื่นประเภทเดียวกัน	23 (12.90)	67 (37.60)	45 (25.30)	19 (10.70)	24 (13.50)	3.26 (ปานกลาง)
รวม						3.08 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 16 พบร่วมกับค่าเฉลี่ยของปัจจัยในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ด้านอื่นๆ เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.08) ปัจจัยที่มีค่าสูงสุดได้แก่ ด้านการเป็นผู้สอบบัญชีเดียวกับสหกรณ์อื่นประเภทเดียวกัน เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง (3.26) รองลงมาได้แก่ ด้านการเป็นผู้สอบบัญชีเดิมที่เคยตรวจสอบบัญชีสหกรณ์เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง (3.22) และการรู้จักกับผู้สอบบัญชีเป็นการส่วนตัว เป็นปัจจัยที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง (2.76)

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของสหกรณ์เกี่ยวกับการเลือกจ้างผู้สอนบัญชีภาคเอกชน

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของสหกรณ์เกี่ยวกับการเลือกจ้างผู้สอนบัญชีภาคเอกชน

รายการ	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
1. สหกรณ์ได้รับคำแนะนำ เกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกผู้สอน บัญชีสหกรณ์ภาคเอกชนตาม รายชื่อทะเบียนอย่างเพียงพอ	44 (24.70)	93 (52.20)	40 (22.50)	- -	1 (0.60)	4.01 (มาก)
2. ขั้นตอนการสรรหา ผู้ปฏิบัติงานสอนบัญชีสหกรณ์ ภาคเอกชนมีความเหมาะสม	45 (25.30)	111 (62.40)	21 (11.80)	1 (0.60)	- -	4.12 (มาก)
3. สหกรณ์มีข้อมูลวิธีตัดสินใจ ในการคัดเลือกผู้สอนบัญชีที่ เหมาะสมกับสหกรณ์	47 (26.40)	107 (60.10)	22 (12.40)	2 (1.10)	- -	4.12 (มาก)
4. ค่าใช้จ่ายในการสอนบัญชี ประจำปีมีความเหมาะสม	41 (23.00)	100 (56.20)	29 (16.30)	3 (1.70)	5 (2.80)	3.95 (มาก)
5. สหกรณ์มีแนวทางที่ชัดเจนใน การกำหนดค่าธรรมเนียมการ สอนบัญชีอย่างเหมาะสม	39 (21.90)	101 (56.70)	32 (18.0)	2 (1.10)	4 (2.20)	3.95 (มาก)
6. สหกรณ์มีความสมัครใจใน การถ่ายโอนงานสอนบัญชีให้ ผู้สอนบัญชีภาคเอกชน	40 (22.50)	97 (54.50)	30 (16.90)	1 (0.60)	10 (5.60)	3.88 (มาก)
7. สหกรณ์ได้รับคำปรึกษา แนะนำด้านการบริหารงาน การเงินการบัญชีสหกรณ์ รวมทั้ง ข้อสังเกตที่สำคัญจากผู้สอนบัญชี	57 (32.00)	105 (59.00)	15 (8.40)	1 (0.60)	- -	4.22 (มาก)

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของสหกรณ์เกี่ยวกับการเลือกจ้างผู้สอบบัญชีภาคเอกชน (ต่อ)

รายการ	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลง)
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	
8. สหกรณ์ยังคงได้รับคำแนะนำเชิงวิชาการ การปฏิบัติทางด้านการเงิน การบัญชีจากหน่วยงานในกำกับของรัฐ	42 (23.60)	103 (57.90)	31 (17.40)	2 (1.10)	- -	4.04 (มาก)
9. สหกรณ์ได้รับการตรวจสอบบัญชีที่รวดเร็วและสะดวกขึ้น ทำให้สามารถจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีได้เร็วขึ้น	104 (58.40)	71 (39.90)	3 (1.70)	- -	- -	4.57 (มากที่สุด)
10. สหกรณ์มีความเชื่อมั่นในผลการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาคเอกชน	92 (51.70)	81 (45.50)	3 (1.70)	1 (0.60)	1 (0.60)	4.47 (มาก)
รวม						4.13 (มาก)

จากตารางที่ 17 ความคิดเห็นของสหกรณ์เกี่ยวกับการเลือกจ้างผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยต่าง ๆ มีความสำคัญกับสหกรณ์ โดยเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยด้านต่างๆ จากการเลือกจ้างผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สหกรณ์ได้รับการตรวจสอบบัญชีที่รวดเร็วและสะดวกขึ้น ทำให้สามารถจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีได้เร็วขึ้น ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.57)
2. สหกรณ์มีความเชื่อมั่นในผลการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (4.47)

3. สากรณ์ได้รับคำปรึกษาแนะนำด้านการบริหารงาน การเงินการบัญชีสากรณ์รวมทั้งข้อสังเกตที่สำคัญจากผู้สอนบัญชี ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (4.22)
  4. สากรณ์มีข้อมูลวิธีตัดสินใจในการคัดเลือกผู้สอนบัญชีที่เหมาะสมกับสากรณ์ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (4.12)
  5. ขั้นตอนการสร้างห้องปฏิบัติงานสอนบัญชีสากรณ์ภาคเอกชนมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (4.12)
  6. สากรณ์ยังคงได้รับคำแนะนำเชิงวิชาการ การปฏิบัติทางด้านการเงินการบัญชีจากหน่วยงานในกำกับของรัฐ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (4.04)
  7. สากรณ์ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกผู้สอนบัญชีสากรณ์ภาคเอกชน ตามรายชื่อทะเบียนอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (4.01)
  8. ค่าใช้จ่ายในการสอนบัญชีประจำปีมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (3.95)
  9. สากรณ์มีแนวทางที่ชัดเจนในการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอนบัญชีอย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (3.95)
  10. สากรณ์มีความสมัครใจในการถ่ายโอนงานสอนบัญชีให้ผู้สอนบัญชีภาคเอกชน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (3.88)
- ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่กระทบต่อความสามารถในการจัดจ้างผู้สอนบัญชีภาคเอกชน ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านสากรณ์**
- ปัญหา**
1. สากรณ์ยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้สอนบัญชีเพื่อใช้ในการพิจารณาคัดเลือกผู้สอนบัญชีภาคเอกชนอย่างเพียงพอ
  2. การจัดจ้างผู้สอนบัญชีในราคาสูง มีผลกระทบต่อผลกำไรจากการดำเนินงานของสากรณ์ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น
  3. สมาชิกสากรณ์มักจะไม่ให้ความสำคัญกับการจัดจ้างผู้สอนบัญชีภาคเอกชน ส่วนใหญ่จะเห็นว่าจะต้องประหัดค่าใช้จ่ายให้มากที่สุดและมีข้อจำกัดเกี่ยวกับค่าจัดจ้างผู้สอนบัญชี และการต่อรองราคา ที่ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
  4. สากรณ์ไม่ได้มุ่งเน้นอุดมการณ์ที่แท้จริงของสากรณ์ เนื่องจากไปมุ่งเน้นการดำเนินงานในด้านธุรกิจการเงิน เพื่อมุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. ส่งเสริมให้สหกรณ์มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้สอนบัญชีภาคเอกชนมากขึ้น
2. ภาครัฐเข้ามาให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบบัญชี

ปัญหาและข้อเสนอด้านผู้สอนบัญชีภาคเอกชน

ปัญหา

1. มีผู้สอนบัญชีที่เสนอขอเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้สอนบัญชีของสหกรณ์ค่อนข้างน้อย หรือให้ความสนใจในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ค่อนข้างน้อย
2. ที่ตั้งสำนักงานของผู้สอนบัญชีอยู่ต่างจังหวัด หรือไม่มีสำนักงานสอนบัญชีภาคเอกชนอยู่ในจังหวัด ซึ่งทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น
3. สหกรณ์ได้รับคำปรึกษาและแนะนำจากผู้สอนบัญชีทางด้านการบริหารธุรกิจ ค่อนข้างน้อย
4. ความชำนาญงานของผู้สอนบัญชี มีส่วนสำคัญในการรับทราบและประเมินสภาพเศรษฐกิจและการเงินของสหกรณ์

ข้อเสนอแนะ

1. คัดเลือกผู้สอนบัญชีสหกรณ์ที่มีความรู้ความชำนาญงานด้านสหกรณ์เป็นอย่างดี สามารถเป็นที่ปรึกษาด้านการลงทุนและบริหารธุรกิจให้กับสหกรณ์ได้
2. ควรมีการเสนอขอเป็นผู้สอนบัญชีของสหกรณ์มากขึ้น

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านหน่วยงานกำกับดูแลสหกรณ์

ปัญหา

1. การกำกับจากหน่วยงานกำกับดูแลบางจังหวัด มีค่อนข้างน้อย เนื่องจากให้ความช่วยเหลือสหกรณ์ที่มีขนาดเล็กมากกว่าสหกรณ์ขนาดใหญ่ หรือมีปริมาณงานที่ต้องตรวจสอบมาก การกำกับดูแลอาจไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

1. สหกรณ์ควรได้รับการกำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดจ้างผู้สอนบัญชีภาคเอกชนมากขึ้น
2. ควรมีการกำหนดมาตรฐานค่าธรรมเนียมการตรวจสอบ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนบัญชีเสนอราคาค่าธรรมเนียมที่ไม่แตกต่างกันมากนัก